

[Gregersen.]

Indflydelse paa, hvorledes den Skole skal være, som deres Børn skal gaa i, men faar hele Indflydelsen.

Men det er givet, at under de Forhold, vi har i Øjeblikket, vil det ikke naas fuldt ud, og det bliver da ud fra denne Betragtning, jeg maa bedømme Lovforslaget, som det foreligger i Dag. Jeg kan da sige, at jeg synes, det indeholder Fremskridt, saa store Fremskridt, at vi fra vor Side vil yde vort Bidrag til, at Forslaget kan blive gennemført.

Jeg tror, at man, naar man taler om Tilsynet udefra, Præsten eller Amtsskolekonsulenten, eller hvad det nu er, i nogen Grad overvurderer Betydningen af dette Tilsyn. Jeg giver det ærede Medlem Hr. Arnth Jensen Ret i, at det, det kommer an paa, er Livet i Skolen, og det vil i det væsentlige komme til at staa og falde med den Mand, der arbejder i Skolen. Jeg tror ikke paa, at dette, at Præsten, som Skik og Brug er, kommer en Gang om Aaret til Eksamen, har nogen videre Indflydelse paa Lærerens Gerning i Skolen. Duer han, saa duer han uden Præsten, og duer han ikke, saa kan Præsten ikke frelse ham i hans Skolegerning.

Derfor tillægger jeg ikke denne Strid om Præsten som tilsynsførende eller ikke-tilsynsførende saa overordentlig stor Betydning. Jeg synes, at man i Dag, da man siger Farvel til ham, har Raad til at yde ham den Anerkendelse, som han har fortjent, at han i de fleste Tilfælde har generet Skolen mindst muligt ved at blive derfra i Aarets 364 Dage. Dette er ikke sagt spydigt, men det er sagt ud fra den Betragtning, at Skolens Arbejde gaar bedst, saa længe Læreren arbejder i Frihed, saa længe det ikke er nødvendigt, at Præsten kommer, og saadan har Tilsynet i alt væsentligt formet sig.

Det ærede Medlem Hr. Vesterager nævnte, at vi havde faaet en hel Række Konsulenter eller tilsynsførende, ogsaa paa andre Omraader, i Gymnastik, i Haandarbejde, i Sang o. s. v. Man kan sige det samme om dem. Jeg har aldrig, trods min 20—25-aarige Virksomhed som Lærer, set nogen Sanginspektør i min Skole og meget sjældent nogen af de andre. Jeg tror, at deres Virksomhed som tilsynsførende er af meget ringe Værdi. Derimod er der nogle af dem, der opretter Instruktionskursus, hvor Lærerne kan komme og faa Undervisning og Vejledning, og dette er af betydelig større Værdi end selve Tilsynet.

Jeg skulde ikke have haft noget imod, om denne Lov havde sluttet med, at Sanginspektører o. s. v. udgik, saa man sparede alt det. Jeg tror, som sagt, ikke paa den egentlige Nytteværdi af det. Jeg tror meget mere paa de Instruktionskursus, som Lærerne selv lader afholde, og hvor de tilkaldt dygtige Folk til at vejlede dem i Undervisningen. Jeg vil derfor gøre den Bemærkning vedrørende den Paragraf i Loven, hvor der staaer noget om, at Skolekonsulenten skal lede Instruktionskursus, at jeg vil da meget haabe, at det kun er de Instruktionskursus, som han selv foranstalter, og at han ikke skal være bemyndiget til at gribe ind i Instruktionskursus, der afholdes — og jeg sved, der bliver holdt mange Landet over — paa privat Initiativ. For det, vi skal kalde paa, er netop, at Lærerne selv bliver interesseret i deres Dygtiggørelse, det, vi skal kalde paa, er netop det private Initiativ. Men jeg gaar ogsaa ud fra, at Skolekonsulentens Opgave kun bliver at lede de Instruktionskursus, som han selv lader foranstalte, og at denne Paragraf ikke giver ham nogen Bemyndigelse med Hensyn til privat foranstaltede Kursus.

Jeg kan da først og fremmest udtale min Glæde over § 43, som siger, at den Skolekreds, der ejer og driver en Privatskole, selv bestemmer, paa hvilken Maade en saadan Skole skal styres og det stedlige Tilsyn med Skolen føres, altsaa at Friskolefolkene med andre Ord nu har opnaaet fuldkommen frit Styre, og at det ogsaa gælder, naar Skolen ejes af en privat Mand, der samler en Skolekreds om sig.

Ligesaa udtaler jeg min Glæde over sidste Stykke i § 6 om hjemmeunderviste Børn: de kan fritages for Tilsyn. Altsaa, Rigsdagen tiltror virkelig Forældrene at have saa megen Kærlighed og Interesse for deres Børn, at man kan betro dem Undervisningen af disse Børn. Det er for saa vidt mere, end Oehlenschläger betroede sin Kone — han betroede hende nemlig kun at bære Børnene, inden de blev født. Her gaar Rigsdagen paa denne bestemte Omraade saa vidt, at den overlader Ansvaret for Børnernes Undervisning til dem, der staaer Børnene nærmest.

Derimod er der en af de følgende Paragraffer, § 46, som jeg ikke er nær saa glad for. Der staaer her, at enhver, der er valgbar henholdsvis til Skolekommission, Skoleinspektion, Skoleraad og Forældreråd, er forpligtet til at modtage Valg hertil. I en Lov, der tilsigter Frihed — og den højtærede Undervisningsminister bevægede sig jo i den Henseende oppe i de højere Regio-